

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ IR 36 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Centralizuota energijos duomenų platforma – informacinių technologijų sistema, skirta energijos duomenims ir kitai su energetikos veikla susijusiai informacijai centralizuotai ir standartizuotai kaupti, saugoti ir jais keistis.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 6⁴ dalį ir ją išdėstyti taip:

„6⁴. Energetikos darbuotojų atestavimo įstaiga (toliau – atestavimo įstaiga) – Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, turintis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (~~toliau – Taryba~~) leidimą, kuriuo suteikiama teisė verstis energetikos darbuotojų atestavimo veikla.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Energetikos veikla – ekonominė veikla, apimanti energijos išteklių ar energijos žvalgymą, gavybą, perdirbimą, gamybą, laikymą, kaupimą, transportavimą, perdavimą, skirstymą, tiekimą, **elektros energijos paklausos telkimą**, prekybą, rinkodarą, energetikos darbuotojų atestavimą, energetikos objektų ir įrenginių įrengimą ir (ar) eksploatavimą.“

4. Papildyti 2 straipsnį 14¹ dalimi:

„14¹. **Energijos duomenys – informacija, apimanti einamuosius ir ankstesnius energijos suvartojimo, gamybos ir (ar) kitų energetikos veiklų kiekybinius duomenis, įskaitant duomenis, susijusius su energetikos veiklos administravimu.**“

5. Papildyti 2 straipsnį 25¹ dalimi:

„25¹. **Privalomasis nurodymas – Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka parengtas šios tarybos administracijos valstybės tarnautojo įpareigojimas asmeniui per nustatytą terminą įgyvendinti energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus arba imtis priemonių, kad energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų arba žalos dėl jų būtų išvengta arba kad žala būtų sumažinta, arba likviduoti tų pažeidimų sukeltas pasekmes.**“

6. Pakeisti 2 straipsnio 29 dalį ir ją išdėstyti taip:

„29. Reguliavimo apskaitos sistemos patikra – energetikos įmonei auditoriaus, audito įmonės pagal ~~Tarybos~~ **Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos** tai energetikos įmonei motyvuotu sprendimu nustatytą reikalavimą teikiama paslauga, kurią atlikus pagal ~~Tarybos~~ **Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos** patvirtintą techninę užduotį pateikiama reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada.“

7. Pakeisti 2 straipsnio 30 dalį ir ją išdėstyti taip:

„30. Reguluojamosios veiklos ataskaitos – energetikos įmonių ~~Tarybai~~ **Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai** teikiamos vykdomos veiklos ataskaitos, kurios rengiamos vadovaujantis reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimais ir atskirų energetikos sektorių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir kuriose parodomas apskaitos atskyrimas ir sąnaudų paskirstymas pagal veiklas.“

8. Pakeisti 2 straipsnio 31 dalį ir ją išdėstyti taip:

„31. Reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra – energetikos įmonei auditoriaus, audito įmonės kasmet teikiama paslauga, kurią atlikus pagal **Tarybos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos** patvirtintą ar pratęstą galioti techninę užduotį pateikiama reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada.“

9. Pakeisti 2 straipsnio 34 dalį ir ją išdėstyti taip:

„34. Techninė užduotis – **Tarybos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos** kasmet iki kovo 31 dienos tvirtinamas ar pratęsiamas galioti dokumentas, kuris yra rengiamas atskiriems energetikos sektoriams ir (ar) pagal atskiras reguliuojamąsias veiklas, o atliekant reguliavimo apskaitos sistemos patikrą šio įstatymo 16¹ straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais **Tarybos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos** tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodomi konkretūs Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių, tarptautiniai peržiūros užduočių, tarptautiniai susijusių paslaugų standartai ir susiję praktiniai nurodymai (toliau – profesiniai standartai) arba tarptautiniai audito standartai, kuriais vadovaujantis turi būti atliekama energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikra, ir šių patikros paslaugų reikalavimai ir (ar) apimtis.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) **Taryba Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba);**“.

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 6 straipsnio 14 punktą.

~~14) nustato energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką;~~

2. Pripažinti netekusiu galios 6 straipsnio 16 punktą.

~~16) nustato asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas;~~

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 8 straipsnį 10¹ dalimi:

„10¹. **Tarybos posėdžiai Tarybos nustatyta tvarka gali būti organizuojami nuotoliniu būdu, naudojantis saugia programine įranga. Tarybos posėdžio eigai fiksuoti daromas garso įrašas, kuris yra Tarybos posėdžio protokolo dalis.**“

2. Pakeisti 8 straipsnio 11 dalies 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20) atlieka energetikos įmonių veiklos, **energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių** patikrinimus;“.

3. Pripažinti netekusiu galios 8 straipsnio 11 dalies 24 punktą.

~~24) Energetikos ministerijos nustatyta tvarka kontroliuoja energetikos įrenginių įrengimą;~~

4. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį nauju 36 punktu:

„36) **derina centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojo parengtą naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarką;**“.

5. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 37 punktu:

„37) **vertina centralizuotos energijos duomenų platformos vystymo, priežiūros ir valdymo sąnaudų pagrįstumą nustatant valstybės reguliuojamas kainas;**“.

6. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 38 punktu:

„38) **nustato energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarką;**“.

7. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 39 punktu:

„39) **tvirtina energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus;**“.

8. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 40 punktu:

„40) nustato asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas;“.

9. Papildyti 8 straipsnio 11 dalį 41 punktu:

„41) priima sprendimus dėl Tarybos pirmininko nusišalinimo;“.

10. Buvusį 8 straipsnio 11 dalies 36 punktą laikyti 42 punktu.

11. Pakeisti 8 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Taryba turi teisę visas arba dalį savo funkcijų, nustatytų šio straipsnio 11 dalies 21 ir 30 punktuose, pavesti vykdyti Tarybos pirmininkui arba Tarybos nariui. Taryba turi teisę dalį šio straipsnio 11 dalies 7¹ punkte nustatytų Tarybos funkcijų, susijusių su energetikos veiklos leidimų keitimu, leidimų galiojimo sustabdymu ir galiojimo sustabdymo panaikinimu, pavesti vykdyti Tarybos pirmininkui arba Tarybos nariui. Taryba turi teisę visas arba dalį Tarybos funkcijų, nustatytų šio straipsnio 11 dalies 20 punkte, susijusių su energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumo patikrinimais, 22 punkte, 23 punkte, išskyrus funkcijas, susijusias su energetikos objektų, įrenginių avarijų ir darbo sutrikimais, 24 punkte, pavesti vykdyti Tarybos administracijos valstybės tarnautojui. **Taryba turi teisę panaikinti ar pakeisti Tarybos administracijos valstybės tarnautojo priimtus teisėtus sprendimus, susijusius su šioje dalyje nurodytų funkcijų, pavestų Tarybos administracijos valstybės tarnautojui, atlikimu.**“

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės reguliuojamos kainos turi būti skelbiamos viešai ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios **ir taikomos nuo mėnesio pirmos dienos, išskyrus šio įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 4 punkte ir kituose įstatymuose nurodytus atvejus jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip, ir taikomos nuo mėnesio pirmos dienos.**“

6 straipsnis. 19¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos nustatymo tvarka:

1) energetikos įmonė, turinti leidimą verstis mažmenine prekyba suskystintomis naftos dujomis, vadovaudamasi Tarybos patvirtinta Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodika, parengia ir teikia Tarybai centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos projektą ir kainos pagrindimą. Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos projektas ir kainos pagrindimas Tarybai turi būti pateikti ne vėliau kaip likus 60 dienų iki kainos galiojimo pabaigos;

2) Taryba per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo įregistravimo Taryboje dienos patvirtina energetikos įmonės pateiktą centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą. Taryba nepatvirtina kainos, jeigu vadovaudamasi Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodika nustato pažeidimų kainos projekte ir kainos pagrindime. Energetikos įmonė privalo pašalinti Tarybos nustatytus pažeidimus ~~ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų~~ **per 5 darbo dienas**. Jeigu energetikos įmonė nepašalina Tarybos nustatytų pažeidimų arba nustatytu laiku nepateikia Tarybai suskystintų naftos dujų kainos projekto ir kainos pagrindimo, Taryba vienašališkai nustato konkrečias kainas;

3) Tarybos patvirtintos centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos galioja 12 mėnesių nuo jų taikymo pradžios. Energetikos įmonės patvirtintas kainas skelbia šio įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka;-

4) energetikos įmonė, atsižvelgdama į pokyčius suskystintų naftos dujų rinkoje, kai skirtumas tarp suskystintų naftos dujų įsigijimo kainos, įtrauktos į Tarybos patvirtintą centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą, ir prognozuojamos einamųjų metų suskystintų naftos dujų įsigijimo kainos yra 20 procentų ar didesnis, Tarybos nustatyta tvarka teikia Tarybai pasiūlymą perskaičiuoti centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą kartu su centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos projektu ir kainos pagrindimu.

Taryba per 15 darbo dienų nuo pasiūlymo įregistravimo Taryboje dienos patvirtina centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą. Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą gali būti perskaičiuojama kartą per kalendorinių metų ketvirtį. Jeigu skirtumas tarp suskystintų naftos dujų įsigijimo kainos, įtrauktos į Tarybos patvirtintą centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą, ir prognozuojamos einamųjų metų suskystintų naftos dujų įsigijimo kainos yra 20 procentų ar didesnis ir energetikos įmonė Tarybai nepateikia centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos apskaičiavimo pasiūlymo arba šiame pasiūlyme nustatyti trūkumai, kurių energetikos įmonė per 5 darbo dienas nepašalina, Taryba vienašališkai perskaičiuoja ir patvirtina centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą. Šiame punkte nustatyta tvarka Tarybos patvirtinta centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą taikoma nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo priimtas Tarybos sprendimas dėl centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos patvirtinimo, pirmos dienos, jeigu Tarybos sprendime nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data.“

7 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Energetikos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo veiklos atestatai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, išduodami ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui. Konkretūs atestatų galiojimo terminai ir jų nustatymo kriterijai, taip pat atestatuose įrašytų duomenų keitimo atvejai ir tvarka nustatomi šiame įstatyme ir ~~Energetikos ministerijos~~ **Tarybos patvirtintose tvirtinamose Asmenų asmenų**, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklėse.“

8 straipsnis. 24¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24¹ straipsnis. Energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos, **energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių** patikrinimai

1. Taryba, vadovaudamasi šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, prižiūrėdama, kaip energetikos įmonės vykdo reguliuojamąją veiklą, **atlikdama energetikos valstybinę kontrolę ir priežiūrą, turi teisę atlikti atlieka** energetikos įmonių veiklos, **energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių** patikrinimus. Atlikdama patikrinimus Taryba turi teisę:

1) pagal šio ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas sąlygas ir procedūras gauti visą patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis, dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

2) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamos energetikos įmonės veikla, **energetikos objektu, energetikos įrenginiu ir (ar) vartotojų energetikos įrenginiu**, reikalauti, kad jie atvyktų į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų;

3) gauti patikrinimui atlikti būtiną informaciją ir dokumentus, jų kopijas apie juridinių asmenų turtą ir pajamas, ūkines, finansines ir kitas operacijas iš valstybės ir savivaldybės institucijų, taip pat iš Lietuvos banko, komercinių bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, auditorių, kitų juridinių ir fizinių asmenų, nepaisant to, ar informacija laikoma konfidencialia ar nelaikoma, gauti informaciją iš valstybės ar kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registų ar duomenų bazių;

4) pagal patikrinimo medžiagą iš ekspertizės įstaigų gauti išvadas;

5) patikrinimui atlikti pasitelkti specialistų ir ekspertų;

6) sudaryti sutartis su audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurių paslaugomis Taryba naudosis atlikdama patikrinimą;

7) atlikdama patikrinimą, naudoti visą Tarybos turimą informaciją, įskaitant ir informaciją, gautą kitų patikrinimų metu;

8) naudotis kitomis įstatymų suteiktomis teisėmis.

2. Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ~~ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis~~, užtikrindami jiems pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą atliekant patikrinimus, turi šias teises, kurias įgyvendina Tarybos vardu:

1) ~~nekliudomai įeiti pateikti į tikrinamų~~ energetikos įmonių, **asmenų, dėl kurių energetikos objektų ir (ar) įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių atliekamas patikrinimas**, ir kitų juridinių asmenų naudojamas patalpas, **gyvenamąsias patalpas** ar teritoriją ir atlikti patikrinimo veiksmus. **Juridinių asmenų naudojamose patalpose ar teritorijoje patikrinimo veiksmai atliekami dalyvaujant juridinio asmens atstovui, patalpų ar teritorijos savininkui ar jo įgaliotam atstovui** juridinių asmenų darbo metu, o ne darbo laiku – jeigu yra pagrįstų įtarimų, kad pažeidžiami įstatymai ~~teisės aktai~~, dalyvaujant ~~juridinio asmens atstovui, patalpų, teritorijos savininkui ar jo įgaliotam atstovui. Į~~ kitų juridinių **fizinių** asmenų naudojamas gyvenamąsias patalpas ar teritoriją Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai gali pateikti tik gavę gyventojo rašytinį sutikimą arba pateikę teismo išduotą leidimą ~~arba gavę asmens sutikimą~~. Gyventojams ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas turi būti raštu pranešta apie numatytą patikrinimo datą ir laiką;

2) ~~užfiksuoti faktines aplinkybes~~, gerbdami asmens privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, faktinių aplinkybių užfiksavimo tikslu fotografuoti, daryti garso ir (ar) vaizdo įrašus. Fotografijų, garso ir (ar) vaizdo įrašų darymo ir naudojimo bei gautų asmens duomenų tvarkymo reikalavimus nustato Taryba;

3) patikrinimo metu naudoti technines priemones;

4) pasitelkti šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytus asmenis patikrinimo veiksams atlikti;

5) tikrinti asmenų tapatybę patvirtinančius dokumentus;

6) savo funkcijoms atlikti teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkti teisėsaugos institucijas;

7) pagal šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas sąlygas ir procedūras neatlygintinai gauti jiems reikalingą informaciją;

8) atlikdami energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos, energetikos objektų, įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai gali duoti privalomuosius nurodymus;

9) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamos energetikos įmonės veikla, iš asmenų, dėl kurių energetikos objektų ir (ar) įrenginių atliekamas patikrinimas, vartotojų, dėl kurių poreikiams tenkinti skirtų energetikos įrenginių atliekamas patikrinimas, reikalauti, kad jie atvyktų duoti paaiškinimus į tyrimą atliekančio Tarybos administracijos valstybės tarnautojo tarnybines patalpas;

10) laikinai, iki Tarybos atliekamo patikrinimo pabaigos, paimti dokumentus ir (ar) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomosios reikšmės tiriant pažeidimą, ir pateikti asmeniui, susijusiam su tikrinamos energetikos įmonės veikla, asmeniui, dėl kurio energetikos objekto ir (ar) įrenginio atliekamas patikrinimas, vartotojui, dėl kurio poreikiams tenkinti skirtu energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (arba) daiktų poėmio bei paimtų dokumentų ir (arba) daiktų apyrašą;

11) paimti energijos išteklių pavyzdžius ir atlikti jų laboratorinius tyrimus;

12) kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas teises.

3. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, turi teises, nustatytas šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 7 punktuose, 2 dalies 1 ~~punkte~~, **7, 9 ir 10 punktuose**.

4. Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ~~ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis~~, prieš atlikdami šiame straipsnyje nurodytus veiksmus, turi pateikti Tarybos išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus, patikrinimo tikslus ir terminus.

5. Tikrinama energetikos įmonė, **asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl kurio poreikiams tenkinti skirtu energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, privalo:**

1) paskirti įgaliotus atsakingus asmenis, kurie dalyvautų atliekant patikrinimą ir bendradarbiautų su Taryba;

2) pateikti Tarybai visą patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

3) teikti žodinius ir rašytinius paaiškinimus, Tarybai pareikalavus, paaiškinimus duoti Tarybos patalpose;

4) sudaryti reikiamas sąlygas patikrinimui atlikti, kai patikrinimas atliekamas **tikrinamos energetikos įmonės, asmens, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojo, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas**, patalpose ar teritorijoje;

5) vykdyti kitus Tarybos ir jos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ~~ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis~~, teisėtus reikalavimus.

6. Tikrinama energetikos įmonė, **asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas**, turi teisę:

1) informuoti Tarybą apie **galimai** neteisėtus Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų veiksmus;

2) apskųsti **galimai** neteisėtus Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ~~ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis~~, patikrinimui pasitelktų ~~specialistų ar ekspertų asmenų~~ veiksmus **ir privalomuosius nurodymus**;

3) raštu ir (ar) žodžiu teikti pastabas ir paaiškinimus dėl patikrinimo akte ir jo prieduose nurodytos informacijos;

4) dalyvauti Tarybos posėdyje svarstant patikrinimo aktą;

5) **pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Tarybos administracijos valstybės tarnautojo surašyto patikrinimo akto ar duoto privalomojo nurodymo, jeigu atliekamas energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos patikrinimas, energetikos objekto, energetikos įrenginio ir (ar) vartotojo energetikos įrenginio patikrinimas.**

7. Kiti juridiniai asmenys patikrinimų metu turi teises ir pareigas, nustatytas šio straipsnio 5 dalies 2–5 punktuose ir 6 dalies 1 ir 2 punktuose.

8. Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ~~ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis~~, įgyvendindami jiems suteiktas teises, surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus, **privalomuosius nurodymus** ir pan.). Jų formas patvirtina ir pildymo tvarką nustato Taryba.

9. Tarybos ir jos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų ~~ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis~~, reikalavimai, duoti atliekant šiame straipsnyje nurodytus veiksmus, yra privalomi juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie privalo tinkamai bendradarbiauti su Taryba, jos įgaliotais Tarybos administracijos valstybės tarnautojais ~~ir darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis~~, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytais asmenimis. Už reikalavimų nevykdymą, netinkamą bendradarbiavimą ar trukdymą atlikti patikrinimo veiksmus taikomos šio ir kitų įstatymų nustatytos sankcijos.

10. Tikrinama energetikos įmonė, **asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas**, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys Tarybai, jos įgaliotiems Tarybos administracijos valstybės tarnautojams ~~ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis~~, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytiems asmenims privalo pateikti reikalaujamą informaciją net ir tuo atveju, jeigu tokia informacija sudaro tikrinamos energetikos įmonės, **asmens, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojo, dėl kurio poreikiams tenkinti skirta energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas**, komercinę (~~gamybinę~~) paslaptį arba yra konfidenciali dėl kitų priežasčių. Taryba, jos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ~~ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis~~, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodyti asmenys privalo užtikrinti patikrinimo metu gautos konfidencialios **ir (ar) komercinę paslaptį sudarančios informacijos apsaugą**.

11. Šio straipsnio 6 dalies 2 punkte nurodytą skundą tikrinama energetikos įmonė, **asmuo, dėl kurio energetikos objekto, energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, ir vartotojas, dėl**

kurio poreikiams tenkinti skirto energetikos įrenginio atliekamas patikrinimas, turi teisę paduoti Vilniaus Regionų administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka. Skundo padavimas Tarybos įgaliotų Tarybos administracijos valstybės tarnautojų, patikrinimui pasitelktų specialistų ar ekspertų atitinkamų veiksmų nesustabdo, jeigu teismas nenusprendžia kitaip.

12. Už šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodytas paslaugas, jeigu jos pagal galiojančius teisės aktus yra teikiamos atlygintinai, Taryba atsiskaito teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Lietuvos bankas, komerciniai bankai ar kitos kredito bei finansų įstaigos šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą informaciją Tarybai teikia teisės aktų nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo papildymas 24² straipsniu

Papildyti Įstatymą 24² straipsniu:

„24² straipsnis. Privalomieji nurodymai

1. Tarybos įgaliojti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai, nustatę energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, Tarybos nustatyta tvarka turi teisę asmeniui duoti privalomąjį nurodymą.

2. Privalomasis nurodymas gali būti duodamas šiais atvejais:

1) kai dėl energetikos veiklą, energetikos objektų, energetikos įrenginių ar vartotojų energetikos įrenginių eksploatavimą reglamentuojančių teisės aktų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai ar kitoms teisės aktais saugomoms vertybėms, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą. Šiuo atveju privalomajame nurodyme turi būti nustatytos sąlygos ar priemonės, kurias įgyvendinus galima atnaujinti sustabdytą energetikos veiklą, energetikos objekto, energetikos įrenginio ar vartotojo energetikos įrenginio ar jo dalies eksploatavimą;

2) kai Tarybos įgaliojti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, nustato teisės aktų nuostatų pažeidimus, kurie nepatenka į šio straipsnio 2 dalies 1 punkto reguliuojamą sritį, duodamas privalomasis nurodymas pašalinti teisės aktų pažeidimus.

3. Taryba nustato privalomojo nurodymo turinį ir formą, privalomojo nurodymo davimo, vykdymo tvarką, privalomojo nurodymo įvykdymo terminą ir kitas su privalomuoju nurodymu susijusias sąlygas.

4. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdomas per privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, Taryba asmeniui skiria šio įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje nurodytą sankciją, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino nepratęsimo.

5. Privalomąjį nurodymą gali apskūsti asmuo, kuriam duotas privalomasis nurodymas, per vieną mėnesį nuo privalomojo nurodymo įteikimo dienos pateikdamas skundą Tarybai arba Regionų administraciniam teismui.

6. Taryba, laikydamasi Viešojo administravimo įstatyme nustatytų terminų, savo nustatyta tvarka išnagrinėjusi asmens skundą dėl privalomojo nurodymo, priima vieną iš šių sprendimų:

1) privalomąjį nurodymą palieka nepakeistą;

2) privalomąjį nurodymą pakeičia iš dalies – sumažina jame nustatytus reikalavimus arba Tarybos nustatyta tvarka nustato kitus jo įvykdymo terminus;

3) privalomąjį nurodymą panaikina ir paveda jį davusiam Tarybos įgaliotam Tarybos administracijos valstybės tarnautojui duoti naują privalomąjį nurodymą;

4) privalomąjį nurodymą panaikina.

7. Jeigu asmenys nesutinka su šio straipsnio 6 dalyje nurodytu Tarybos sprendimu arba Taryba neišnagrinėja skundo per Viešojo administravimo įstatyme nustatytą terminą, asmenys turi teisę paduoti skundą Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundo padavimas Tarybai ar Regionų administraciniam teismui privalomojo nurodymo vykdymo nesustabdo, jeigu Taryba arba Regionų administracinis teismas nenusprendžia kitaip.“

10 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Papildyti 36 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Kai Tarybai skiriant baudą energetikos įmonėms už pažeidimus, vykdančią reguliuojamąją veiklą pagal šio straipsnio 1 dalį, duomenų apie pajamas, gautas praėjusiais metais iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, nėra arba praėjusiais metais reguliuojamoji veikla nebuvo vykdoma, vertinamos paskutinių Tarybos turimų finansinių metų vertikalios integracijos įmonės ir (ar) tinklų operatoriaus metinės pajamos, o kitą energetikos veiklą vykdančių įmonių – paskutinių Tarybos turimų finansinių metų metinės pajamos iš konkrečios reguliuojamosios veiklos, kurią vykdančią padarytas pažeidimas.“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 ir 6 straipsnius ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, energetikos ministras ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2024 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 4 straipsnio 11 dalyje išdėstyta Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 12 dalies nuostata dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) teisės panaikinti ar pakeisti Tarybos administracijos valstybės tarnautojo priimtus sprendimus, susijusius su šioje dalyje nurodytų funkcijų, pavestų Tarybos administracijos valstybės tarnautojui, atlikimu, netaikoma sprendimams, priimtiems iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Tarybos pradėti energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos patikrinimai užbaigiami vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusiomis Energetikos įstatymo nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas